

Rostliny, pro které je v určitých případech pro vydání rostlinolékařského pasu požadováno úřední šetření – prohlídka anebo vzorkování a testování provedené ÚKZÚZ

Verze č. 2 z 26.2.2020: V textové části a v tabulce bylo upraveno znění požadavků pro sadbu a rozmnožovací materiál (kromě osiva) papriky a rajčete ve vztahu k Potato spindle tuber viroid.

Pozn.: Dokument se netýká šetření v rámci úřední přehlídky (nebo přehlídky pod úředním dozorem) množitelského porostu nebo rozmnožovacího materiálu.

Zkratky:

ŠO – škodlivý organismus

RNŠO – regulovaný nekaranténní škodlivý organismus

KŠO – karanténní škodlivý organismus

- Pro určité rostliny a jiné komodity, které mají být přemísťovány v rámci vnitřního trhu EU (tj. i pro ty, které byly vyprodukovány v ČR) jsou v následujících předpisech předepsány zvláštní požadavky či opatření (dále jen požadavky) ve vztahu k regulovaným škodlivým organismům:
  - [prováděcí nařízení Komise \(EU\) 2019/2072](#)
    - příloha V: požadavky na rostliny k pěstování ve vztahu k RNŠO, kromě ovocných rostlin a révy vinné
    - příloha VIII: požadavky na rostliny a jiné komodity ve vztahu ke KŠO; avšak pro ŠO podléhající mimořádným opatřením EU nejsou v některých případech požadavky na přemísťování rostlin a jiných komodit v EU stanoveny prováděcím nařízením 2019/2072, ale v příslušných prováděcích rozhodnutích Komise, v ČR vyhlášených [Nařízeními ÚKZÚZ](#) (viz např. níže v textové části informace k bakterii *Xylella fastidiosa*)
    - příloha X: požadavky na rostliny a jiné komodity ve vztahu ke KŠO pro chráněné zóny
  - tzv. marketingové směrnice – předpisy EU týkající se kvality rozmnožovacího materiálu; požadavky na rozmnožovací materiál ovocných rostlin a révy vinné budou uvedeny v příslušných marketingových směrnicích (2014/98 pro ovocné rostliny, 68/193 pro révu) po vydání jejich novely a následně v novelizované vyhlášce č. 332/2006 Sb., o množitelských porostech a rozmnožovacím materiálu chmele, révy, ovocných rodů a druhů a okrasných druhů a jeho uvádění do oběhu
- Jedním z požadavků předepsaných v těchto předpisech může být potvrzení nepřítomnosti daného ŠO na rostlinách na základě šetření, tedy prohlídek rostlin nebo jejich vzorkování a testování. **Pokud je výslovně uvedeno, že prohlídka anebo testování mají být úřední, resp. provedené „příslušným orgánem“, může toto šetření vykonat pouze ÚKZÚZ.**
- Je-li za účelem vydání pasu požadováno úřední šetření u množitelského porostu nebo rozmnožovacího materiálu, který podléhá uznávacímu řízení, oprávněný provozovatel podá ÚKZÚZ pouze žádost o uznávací řízení, což se současně považuje za žádost o provedení šetření.

Proto rostliny, u nichž ÚKZÚZ provádí šetření v rámci přehlídky, nejsou do tohoto přehledu zahrnuty.

- **V ostatních případech** je požadavek na úřední prohlídku nebo testování třeba řešit **tehdy, kdy nelze splnit jiný možný požadavek** předepsaný pro danou rostlinu a škodlivý organismus, např. variantu a) nebo b) z následujících třech možností:
  - a) rostliny musí pocházet z oblasti (země) prosté daného ŠO,
NEBO
  - b) v místě produkce nebyly zjištěny příznaky napadení daným ŠO,
NEBO
  - c) nepřítomnost ŠO byla prokázána úředním testováním vzorků rostlin.

Proto v uvedeném přehledu nejsou zahrnuty ani požadavky na rostliny či jiné komodity vyprodukované v ČR, regulované ve vztahu k ŠO, který se v ČR nevyskytuje a lze tak splnit požadavek na původ v oblasti prosté daného ŠO.

- **U ostatních kombinací rostlin a ŠO, uvedených v přehledu, oprávněný provozovatel v případě potřeby podá ÚKZÚZ žádost o šetření.**
- Do doby, než vstoupí v platnost nová mimořádná opatření EU proti *Xylella fastidiosa* (předpoklad únor 2020), je vydání rostlinolékařského pasu pro [hostitelské rostliny *X. fastidiosa*](#) nadále podmíněno provedením každoročního úředního šetření s výsledkem negativním na stanovišti, kde se tyto hostitelské rostliny pěstují, a to postupem stanoveným v článku 7 nařízení ÚKZÚZ o mimořádných rostlinolékařských opatřeních k ochraně proti zavlékání a rozšiřování bakterie *Xylella fastidiosa*, [čj. UKZUZ 141599/2018](#) ze 7.11.2018. Tyto rostliny nejsou v přehledu zahrnuty.

K rostlinám, kterých se týká požadavek na úřední šetření (prohlídku anebo vzorkování a testování provedené ÚKZÚZ), patří:

- osivo nebo jiný rozmnožovací materiál a sadba některých druhů zeleniny a okrasných rostlin **ve vztahu k určitým RNŠO** (viz níže textový souhrn a podrobněji i tabulka č. 1)
- některé rostliny (kromě osiva) **ve vztahu k určitým KŠO pro chráněné zóny** (tabulka č. 2).

OSIVO

- **paprika setá (zelenina i okrasné kultivary)** – v případě, že při prohlídkách množitelského porostu byly během posledního ukončeného vegetačního období zjištěny podezřelé příznaky možné přítomnosti následujících ŠO: *Xanthomonas euvesicatoria*, *Xanthomonas gardneri*, *Xanthomonas perforans*, *Xanthomonas vesicatoria* nebo Potato spindle tuber viroid – **úřední testování provedené ÚKZÚZ na uvedené ŠO**
- **lilek rajče** – v případě, že při prohlídkách množitelského porostu byly během posledního ukončeného vegetačního období zjištěny podezřelé příznaky možné přítomnosti následujících ŠO: *Xanthomonas euvesicatoria*, *Xanthomonas gardneri*, *Xanthomonas perforans*, *Xanthomonas vesicatoria* nebo Potato spindle tuber viroid – **úřední testování provedené ÚKZÚZ na uvedené ŠO**

- **lilek brambor** – v případě, že při prohlídkách množitelského porostu byly během posledního ukončeného vegetačního období zjištěny podezřelé příznaky možné přítomnosti Potato spindle tuber viroid – **úřední testování provedené ÚKZÚZ na Potato spindle tuber viroid**

SADBA A ROZMNOŽOVACÍ MATERIÁL

paprika setá (zelenina) – v případě, že při prohlídkách rostlin byly zjištěny podezřelé příznaky možné přítomnosti Potato spindle tuber viroid – **úřední testování provedené ÚKZÚZ na Potato spindle tuber viroid**

lilek rajče – v případě, že při prohlídkách rostlin byly zjištěny podezřelé příznaky možné přítomnosti Potato spindle tuber viroid – **úřední testování provedené ÚKZÚZ na Potato spindle tuber viroid**

Tabulka č. 1 – RNŠO

druh komodity	regulované nekaranténní škodlivé organismy, k nimž se vztahují požadavky	předpis stanovující požadavky	stanovené požadavky (uvedeny zkráceně), jejichž splnění se potvrzuje rostlinolékařským pasem	poznámky
<i>Capsicum annuum</i>				
osivo papriky seté okrasné	<i>Xanthomonas euvesicatoria</i> <i>Xanthomonas gardneri</i> <i>Xanthomonas perforans</i> <i>Xanthomonas vesicatoria</i>	prováděcí nařízení Komise 2019/2072, příloha V, část C	a) osivo pochází z oblasti prosté ŠO NEBO b) při prohlídkách množitelského porostu nebyly během posledního ukončeného vegetačního období zjištěny podezřelé příznaky NEBO c) osivo bylo úředně testováno s výsledkem negativním	možnost a) nelze pro osivo vyrobené v ČR splnit
	Potato spindle tuber viroid	dtto, část C	a) při prohlídkách množitelského porostu nebyly během posledního ukončeného vegetačního období zjištěny podezřelé příznaky NEBO b) osivo bylo úředně testováno s výsledkem negativním	
standardní osivo papriky seté zeleninové	<i>Xanthomonas euvesicatoria</i> <i>Xanthomonas gardneri</i> <i>Xanthomonas perforans</i> <i>Xanthomonas vesicatoria</i> Potato spindle tuber viroid	dtto, část E	a) osivo pochází z oblasti prosté ŠO NEBO b) při prohlídkách množitelského porostu nebyly během posledního ukončeného vegetačního období zjištěny podezřelé příznaky NEBO c) osivo bylo úředně testováno s výsledkem negativním	možnost a) nelze pro osivo vyrobené v ČR splnit
sadba a rozmnožovací materiál papriky seté zeleninové (kromě osiva)	Potato spindle tuber viroid	dtto, část H	a) při prohlídkách rostlin v místě produkce nebyly během celého vegetačního období zjištěny podezřelé příznaky NEBO b) v případě zjištění podezřelých příznaků byly rostliny úředně testovány s výsledkem negativním	

<i>Solanum lycopersicum</i>				
standardní osivo rajčete	<i>Clavibacter michiganensis</i> subsp. <i>michiganensis</i> <i>Xanthomonas euvesicatoria</i> <i>Xanthomonas gardneri</i> <i>Xanthomonas perforans</i> <i>Xanthomonas vesicatoria</i>	dtto, část E	a) osivo bylo získáno kyselou extrakcí či obdobnou metodou A b) (i) pochází z oblasti prosté tohoto ŠO NEBO (ii) při prohlídkách množitelského porostu nebyly během posledního ukončeného vegetačního období zjištěny podezřelé příznaky NEBO (iii) osivo bylo úředně testováno s výsledkem negativním	možnost b) (i) nelze pro osivo vyrobené v ČR splnit
	Potato spindle tuber viroid	dtto, část E	a) osivo pochází z oblasti prosté ŠO NEBO b) při prohlídkách množitelského porostu nebyly během posledního ukončeného vegetačního období zjištěny podezřelé příznaky NEBO c) osivo bylo úředně testováno s výsledkem negativním	možnost a) nelze pro osivo vyrobené v ČR splnit
sadba a rozmnožovací materiál rajčete (kromě osiva)	Potato spindle tuber viroid	dtto, část H	a) při prohlídkách rostlin v místě produkce nebyly během celého vegetačního období zjištěny podezřelé příznaky NEBO b) v případě zjištění podezřelých příznaků byly rostliny úředně testovány s výsledkem negativním	
<i>Solanum tuberosum</i>				
osivo bramboru	Potato spindle tuber viroid	dtto, část I	a) osivo pochází z oblasti prosté ŠO NEBO b) při prohlídkách množitelského porostu nebyly během posledního ukončeného vegetačního období zjištěny podezřelé příznaky NEBO c) osivo bylo úředně testováno s výsledkem negativním	možnost a) nelze pro osivo vyrobené v ČR splnit

Tabulka č. 2 – KŠO pro chráněné zóny

druh komodity	chráněná zóna, do níž nebo v níž má být komodita přemístěna	KŠO pro chráněné zóny, k nimž se požadavky vztahují	předpis stanovující požadavky	stanovené požadavky (uvedeny zkráceně), jejichž splnění se potvrzuje rostlinolékařským pasem pro chráněnou zónu	poznámky
Rostliny k pěstování (kromě osiva) <i>Beta vulgaris</i>	a) Francie (Bretaň); b) Finsko; c) Irsko; d) Portugalsko (Azory) e) Spojené království (Severní Irsko)	Beet necrotic yellow vein virus (BYNVV)	prováděcí nařízení Komise 2019/2072, příloha X, bod 8.	Mimo jiné musí být potvrzeno, že: a) rostliny pocházejí z oblastí prostých tohoto ŠO NEBO b) rostliny, popř. i zemina nebo pěstební substrát, byly úředně testovány s výsledkem negativním	pro rostliny pocházející z ČR nelze možnost a) splnit
Rostliny kromě plodů a osiva, ale včetně jejich živého pylu určeného k opylování: <i>Amelanchier, Chaenomeles, Cotoneaster, Crataegus, Cydonia, Eriobotrya, Malus, Mespilus, Photinia davidiana, Pyracantha, Pyrus, Sorbus</i>	Oblasti v těchto zemích, vyjmenované v bodě 9. přílohy X nařízení Komise 2019/2072: a) Estonsko; b) Španělsko; c) Francie (Korsika); d) Irsko; e) Itálie; f) Lotyšsko; g) Litva h) Slovinsko i) Slovensko j) Finsko; k) Spojené Království	Erwinia amylovora	dtto, bod 9.	a) rostliny pocházejí z oblastí prostých tohoto ŠO NEBO b) rostliny v místě produkce a jeho okolí – úředně stanovené nárazníkové zóně – byly podrobeny úředním prohlídkám a testování s negativním výsledkem	pro rostliny pocházející z ČR nelze možnost a) splnit

Nezakořeněné řízky k pěstování <i>Euphorbia pulcherrima</i>	a) Irsko; b) Švédsko c) Spojené království	<i>Bemisia tabaci</i> (evropské populace)	dtto, bod 12.	a) řízky pocházejí z oblastí prostých tohoto ŠO NEBO b) při úředních prohlídkách nebyly na místě produkce ani na řízcích nebo z nich získaných rostlinách pozorovány žádné známky výskytu tohoto ŠO NEBO c) v případě zjištění tohoto ŠO v místě produkce se provede ošetření k eradikaci ŠO a následně se provedou úřední prohlídky k ověření, že místo produkce je prosté tohoto ŠO	pro rostliny pocházející z ČR nelze možnost a) splnit
Rostliny k pěstování <i>Euphorbia pulcherrima</i>, kromě osiva a nezakořeněných řízků k pěstování	a) Irsko; b) Švédsko c) Spojené království	<i>Bemisia tabaci</i> (evropské populace)	dtto, bod 13.	a) rostliny pocházejí z oblastí prostých tohoto ŠO NEBO b) při úředních prohlídkách nebyly na místě produkce ani na rostlinách pozorovány žádné známky výskytu tohoto ŠO NEBO c) v případě zjištění tohoto ŠO v místě produkce se provede ošetření k eradikaci ŠO a následně se provedou úřední prohlídky k ověření, že místo produkce je prosté tohoto ŠO A d) rostliny byly vypěstovány z řízků, které splňují požadavky uvedené v předchozím bodě NEBO e) v případě rostlin, u nichž je podle způsobu balení, stadia rozvoje květu (nebo listenu) nebo jinak zřejmé, že jsou určeny k přímému prodeji konečným spotřebitelům, kteří nejsou zapojeni do profesionální produkce	pro rostliny pocházející z ČR nelze možnost a) splnit

				roślin, byly rośliny před přemístěním podrobeny úřední prohlídce a shledány prostými tohoto ŠO	
Rostliny k pěstování kromě osiva: <i>Ajuga</i>, <i>Begonia</i> (zde také kromě hlíz a oddenkových hlíz), <i>Crossandra</i>, <i>Dipladenia</i>, <i>Ficus</i>, <i>Hibiscus</i>, <i>Mandevilla</i>, <i>Nerium oleander</i>	a) Irsko; b) Švédsko c) Spojené království	<i>Bemisia tabaci</i> (evropské populace)	dtto, bod 14.	a) rostliny pocházejí z oblastí prostých tohoto ŠO NEBO b) při úředních prohlídkách nebyly na místě produkce ani na rostlinách pozorovány žádné známky výskytu tohoto ŠO NEBO c) v případě zjištění tohoto ŠO v místě produkce se provede ošetření k eradikaci ŠO a následně se provedou úřední prohlídky k ověření, že místo produkce je prosté tohoto ŠO NEBO d) v případě rostlin, u nichž je podle způsobu balení, stadia rozvoje květu nebo jinak zřejmé, že jsou určeny k přímému prodeji konečným spotřebitelům, kteří nejsou zapojeni do profesionální produkce rostlin, byly rostliny před přemístěním podrobeny úřední prohlídce a shledány prostými tohoto ŠO	pro rostliny pocházející z ČR nelze možnost a) splnit